

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Politidirektoratet

Deres referanse:
21/5593

Vår referanse:
21/141732 - 35

Dato:
10.01.2022

Politidirektoratets høringssvar - Forslag til endringer i bestemmelsene om eierskapskontroll med videre - lov om nasjonal sikkerhet

Politidirektoratet viser til Justis- og beredskapsdepartementet og Forsvarsdepartementets høringsbrev av 11. oktober 2021. Høringsfristen er 10. januar 2022.

Politidirektoratet har forelagt høringen for Kripas, Økokrim, Politihøgskolen, Politiets fellestjenester (PFT), Politiets IKT-tjenester (PIT) og samtlige politidistrikt.

Politidirektoratet har mottatt innspill fra Sør-Vest politidistrikt og Innlandet politidistrikt. Mottatte innspill følger vedlagt dette høringssvaret. Øst politidistrikt, Møre og Romsdal politidistrikt og Agder politidistrikt har gitt tilbakemelding på at de ikke har merknader til høringen.

Kort om høringsforslaget

I høringsforslaget foreslås flere endringer i sikkerhetslovens bestemmelser om eierskapskontroll mv. Justis- og beredskapsdepartementet, sammen med Forsvarsdepartementet foreslår blant annet følgende:

- Utvidelse av kretsen av virksomheter som omfattes av eierskapskontroll etter kapittel 10
- Justeringer i bestemmelsene om meldeplikt
- Innføring av et automatisk gjennomføringsforbud for erverv som meldes inn
- Innføring av straffansvar for manglende melding om overholdelse av vedtak etter §§ 2-5 og 10-3
- Presisering av objekteiers ansvar for å vurdere risikoen knyttet til omkringliggende eiendommer og hvilken risiko disse eventuelt utgjør mtp. sikkerhetstruende virksomhet rettet mot objektet eller infrastrukturen

Departementet drøfter også flere tiltak som høringsinstansene bes se nærmere på, eksempelvis om det bør innføres en frivillig meldeordning for erverv som kan ha betydning for nasjonale sikkerhetsinteresser og om det bør lovfestes en mulighet for departementer til å fatte vedtak om å underlegge virksomheter av avgjørende betydning for nasjonale sikkerhetsinteresser sikkerhetsloven.

Politidirektoratet

Politidirektoratets merknader

Politidirektoratet støtter forslaget til lovendring.

Til punkt 4.2.1 – Virksomheter av vesentlig betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner

I likhet med Innlandet politidistrikt støtter Politidirektoratet forslag til utvidelse av kretsen av virksomheter som omfattes av eierskapskontroll i henhold til sikkerhetsloven. Vi tiltrer de beskrevne behovene for økt kontroll med eierskap i selskaper av vesentlig betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner, og støtter de foreslåtte lovendringene.

Til punkt 10.3 – Eiendommer av sikkerhetsmessig betydning

Politidirektoratet mener det er hensiktsmessig å gjennom lov presisere objekteiers ansvar for å vurdere risiko knyttet til omkringliggende eiendommer og identifisere hvilken risiko disse eventuelt utgjør med tanke på sikkerhetstruende virksomhet rettet mot objektet eller infrastrukturen. Det vil kunne sikre at virksomheten ikke glemmer å se utover sitt eget objekt, men også vurderer hvordan øvrige omgivelser vil kunne utgjøre en sikkerhetsmessig trussel, for eksempel ved eiendomsoverdragelse, utleie og lignende.

Videre støtter vi forslaget om å etablere en hjemmel for meldeplikt overfor eiere av eiendommer av sikkerhetsmessig betydning hvor risiko ikke kan reduseres tilstrekkelig ved hjelp av virksomhetens egne tiltak. Myndigheten bør legges til sikkerhetsmyndigheten, som gjennom ny ordlyd er foreslått å holde oversikt over denne type eiendommer.

Til punkt 12.2.2 – Konsekvenser av forslag til bestemmelser om kontroll med eiendom

Med henvisning til Innlandet politidistrikt sitt høringsinnspill bemerkes det at etterlevelse av loven, slik den er foreslått endret, kan medføre utgifter for politidistriktene knyttet til å oppnå tilstrekkelig sikkerhetsnivå for skjermingsverdige politibygger.

Ut over dette antas det ikke at lovendringen vil medføre administrative eller økonomiske konsekvenser av nevneverdig betydning for politiet knyttet til eventuell straffesaksbehandling.

Til punkt 12.2.3 - Konsekvenser av forslag til bestemmelser om gjennomføringsforbud

Når det gjelder gjennomføringsforbud og kostnadsmessige konsekvenser for partene i en ervervsprosess mener Politidirektoratet, i likhet med Innlandet politidistrikt at nasjonale sikkerhetsinteresser bør veie tyngre enn privat profitt.

Med hilsen

Kristine Langkaas
Seksjonssjef

Kristin Munthe-Kaas
Saksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vedlegg:

Høringsinnspill - Høring om endringer i sikkerhetsloven - Eierskapskontroll - Innlandet politidistrikt

Høringsinnspill - Høring om endringer i sikkerhetsloven - Eierskapskontroll - Sør Vest politidistrikt

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Sør-Vest politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:
21/141732 - 26

Dato:
16.12.2021

Svar på innspill - Høring om endringer i sikkerhetsloven vedr. Eierskapskontroll, fra SVPD

Sør-Vest politidistrikt (SVPD) viser til Politidirektoratets (POD) ønske om merknader til høringen i brev 25.11.21, med høringsfrist fredag 17. desember 2021.

SVPD takker for muligheten til å medvirke til POD sitt høringssvar. Vi synes Justis- og beredskapsdepartementet sammen med Forsvarsdepartementet har gjort en grundig jobb med analysen av behov for endringer i sikkerhetslovens bestemmelser, og dette gjenspeiles i et gjennomarbeidet høringsnotat.

SVPD stiller seg i all hovedsak bak innholdet og er helt enig i behovet for å tilpasse gjeldene lov og regelverk opp mot trusselbilde vi har i dag. Vi ser behovet for sanksjonering og straffeansvar, men har ikke behandlet disse punktene om reaksjonsform spesifikt i våre merknader. Forslaget til lovendringene bygger generelt på gode analyser og drøftinger om konsekvenser, og vi synes det er forholdsmessighet mellom mål og middel. Alle aktører synes dermed å ha en god forutberegnelighet, uten at nasjonale sikkerhetsmyndigheters muligheter for kontroll begrenses unødvendig.

Med hilsen

Jan Ove Johansen
Seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Kopi:
Bengt Sporaland
Kenneth Thidesen
Kjetil Flatebø

Sør-Vest politidistrikt

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Innlandet politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:
21/141732 - 28

Dato:
17.12.2021

Ber om innspill - Høring om endringer i sikkerhetsloven - Eierskapskontroll

Det vises til Politidirektoratets brev av 25. november 2021.

Høringsnotatet av 11. oktober 2021 er gjennomgått og diskutert med lokal PST-enhet.

Nedenfor følger synspunkter fra Innlandet politidistrikt.

Det gis støtte til høringsforslagets ønske om å styrke sikkerhetslovens bestemmelser for å tilpasse seg trusselbildet knyttet til økonomisk virkemiddelbruk som sikkerhetstruende virksomhet. Vi tiltrer de beskrevne behov for økt kontroll med eierskap i selskaper av betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner.

Formålet med de foreslåtte endringene er av betydning for stats- og samfunnssikkerheten. Forslagene vil føre til at Norge får en mer hensiktsmessig regulering, tilsvarende andre nordiske land og flere EU-land, tilpasset trusselbildet i en omskiftelig verden.

Etter det vi kan se, berører forslagene politiet direkte i det som følger av kapittel 10 – om eiendom av sikkerhetsmessig betydning og i den sammenheng kontroll med eiendommer i direkte nærhet til våre skjermingsverdige objekter, eller endringer i eierstrukturen av skjermingsverdige politibygger.

I høringsnotatets punkt 12.2.2 om kontroll med eiendom beskrives ansvaret som påhviler virksomheter underlagt loven og myndigheter, herunder:

- Iverksette nødvendige sikkerhetstiltak, for å opprettholde et forsvarlig sikkerhetsnivå
- Identifisere eiendommer av sikkerhetsmessig betydning
- Varsle om hvilke av disse eiendommene av virksomheten med egne tiltak ikke kan redusere risikoen i tilstrekkelig grad for

For politidistriktene vil det i enkelte tilfeller kunne medføre større økonomiske konsekvenser, for å oppnå tilstrekkelig sikkerhetsnivå for skjermingsverdige politibygger, som ikke kan gjennomføres innenfor ordinære budsjettammer.

Innlandet politidistrikt

I høringsnotatets punkt 12.2.3 om gjennomføringsforbud står det at forbud kan få kostnadmessige konsekvenser for partene i en ervervsprosess. Etter vårt syn må det være slik at profittthensyn for næringsdrivende eller andre private aktører må vike for nasjonale sikkerhetsinteresser av en viss betydning. Den skånsomhet som forslagene legger opp til synes å ivareta partene i en ervervsprosess i tilstrekkelig grad.

I høringsnotatets punkt 12.2.4 om straffeansvar, er det lagt til grunn at politi- og påtalemyndigheten må prioritere bruk av hjemlene innenfor gjeldende rammer. En slik prioritering er nødvendig og viser at politiet- og påtalemyndigheten har en rolle i den samlede innsats for samfunnssikkerheten. Vi er enige i at antallet saker som må etterforskes og påtalebehandles ikke vil være mange. Dog nevnes at en ikke kan utelukke at etterforskningen og bevisvurderinger kan bli krevende i enkeltsaker. De økonomiske og administrative konsekvensene antas uansett ikke å være av stor betydning.

Med hilsen

Johan Martin Welhaven

Politiinspektør, leder Felles enhet for påtale

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Kopi:

Jørn Presterudstuen